

مدیریت ایمنی: بررسی آگاهی، نگرش و عملکرد کارگران معادن سنگ روباز کرمانشاه و صنایع وابسته به آن نسبت به وسایل حفاظت فردی در سال ۱۳۸۱

دکتر بهزاد کرمی متین (P.hD) * مهندس فرامرز قره گوزلو ** مهندس منوچهر امیدواری ***

چکیده :

عوامل زیان آور محیط کار در معادن بطور جدی سلامت کارگران را تهدید میکند استفاده از وسایل حفاظت فردی بعنوان یکی از اقدامات مدیریت ایمنی نقش مهمی در کنترل و کاهش مخاطرات محیط کار معادن دارد. لذا این مطالعه با هدف بررسی آگاهی، نگرش و عملکرد کارگران معادن سنگ روباز کرمانشاه و صنایع وابسته به آن نسبت به استفاده از وسایل حفاظت فردی در سال ۱۳۸۱ انجام گرفته است. در این مطالعه توصیفی- مقطعی برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه ای در دو بخش شامل ۱۰ سؤال دموگرافیک و سئوالات اصلی پژوهش شامل ۱۵ سؤال مربوط به آگاهی، ۱۰ سؤال مربوط به نگرش (با روش لیکرت) و چک لیست سئوالات مربوط به عملکرد استفاده گردید که روایی آن از طریق نظر سنجی از متخصصان و پایایی آن با استفاده از تکرار آزمون تایید شد جامعه مورد مطالعه ۸۶ نفر از کارگران معادن سنگ روباز و صنایع وابسته به آن در کرمانشاه بودند. داده های بدست آمده با استفاده از آمار توصیفی ارائه گردید و همچنین ارتباط بین برخی متغیرها نظیر سابقه کار در معدن، سن، وجود یا عدم وجود آسیب ناشی از کار، میزان تحصیلات با وضعیت آگاهی، نگرش و عملکرد کارگران نسبت به وسایل حفاظتی از طریق آزمون کای دو و اسپیرمن مورد بررسی قرار گرفت. یافته های این مطالعه نشان داد که آگاهی کارگران نسبت به شناخت وسایل حفاظت فردی نسبتاً مطلوب است (۸۳٪ پاسخ صحیح)، درحالیکه نسبت به نحوه استفاده و زمان استفاده از وسایل و روش نگهداری نامطلوب بود (۲۸٪ پاسخ صحیح). نگرش ۲۱٪ کارگران نسبت به لزوم استفاده از وسایل حفاظت فردی منفی بود و ۵۰٪ از کارگران بر این باور بودند که این وسایل باعث کاهش راندمان کار میشود. در مقابل ۸۴٪ کارگران نسبت به اهمیت وسایل حفاظت فردی در تامین سلامت و پیشگیری از آسیب های شغلی دیدگاه مثبت داشتند. مشاهده عملکرد نشان داد که ۳۵٪ کارگران از وسایل حفاظت فردی بطور ناقص استفاده میکردند و تنها ۲/۳٪ آنان از این وسایل بطور نسبتاً مطلوبی استفاده میکردند. در هیچیک از معادن مورد بررسی وسایل مناسب حفاظت فردی وجود نداشت و هیچیک از کارگران مورد مطالعه دوره آموزش ایمنی و حفاظت فردی را نگذرانده بودند. همچنین بین سابقه کار و نگرش کارگران نسبت به وسایل با (P=۰.۰۳۳) و میزان تحصیلات با نگرش با (P=۰.۰۰۱) نیز بین آگاهی و میزان تحصیلات آنها با (P=۰.۰۳۱) ارتباط معناداری وجود داشت. با توجه به نتایج تحقیق حاضر به نظر میرسد که عملکرد کارگران در استفاده از وسایل حفاظت فردی نسبتاً نامطلوب و ضعیف بوده. ولی نگرش اکثریت آنها نسبت به لزوم استفاده از این وسایل در محیط های کاری مثبت است. لذا پیشنهاد میشود اقدامات لازم در خصوص اجرای برنامه های موفق ایمنی به ویژه آموزش کارگران برای استفاده از وسایل حفاظت فردی و تامین این وسایل صورت پذیرد.